

[Jytte Andersen]

Princippet om, at samfundet kan erkende en fejl og forsøge at gøre den god igen, er helt grundlæggende for bl.a. lovgivningen om erstatning til LSD-ofre, og dette princip kunne ligeledes anvendes i behandlingen af fejlanbragte psykiatriske patienter.

Foreløbigt svar (2/3 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Spørgsmålet om fejlanbragte psykiatriske patienter vedrører lovgivningen for sindslidende, der hører under Justitsministeriet. Jeg har derfor bedt Justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmålet og vil afgive endeligt svar, når Justitsministeriets udtalelse foreligger.

For så vidt angår personer med vidtgående psykisk handicap, der har haft ophold på institutioner for åndssvage, skal bemærkes, at den tidligere lovgivning på området gav mulighed for tvangstilbageholdelse af åndssvage og dermed ligestillede. De beboere, man i dag vurderer som fejlanbragte, kan ud fra den tidligere restriktive lovgivning være lovmedholdeligt anbragte.

I en domsafgørelse fra Østre Landsret i 1983, hvor en tidligere klient under åndssvageforsorgen anlagde sag mod Socialstyrelsen med krav om erstatning for uberettiget ophold under åndssvageforsorg, blev Socialstyrelsen frikendt, da der ikke fandtes at foreligge noget ansvarsgrundlag.

Der foreligger Socialministeriet bekendt ikke andre domsafgørelser i sager vedrørende ophold under åndssvageforsorg.

Der er ingen lovgivning, der hjemler ret til erstatning for uberettiget ophold under institution for vidtgående psykisk handicappede.

Spm. nr. S 711

Til *socialministeren* (18/2 87):

Jytte Andersen (S):

»Vil ministeren give et skøn over antallet af patienter anbragt som psykiatriske patienter, der er fejlanbragt, og som kunne klare sig i en selvstændig bolig og med en social pension, jf. fru Valborg Kristensens situation?«

Begrundelse

Igennem TV-Avisen søndag den 8. februar 1987 og søndag den 15. februar 1987 samt Politikens artikler bl.a. den 15. februar 1987 har offentligheden fået det indtryk, at mange personer er fejlanbragte på de psykiatriske hospitaler og plejehjem og dermed har fået indskrænket deres personlige frihed.

Svar (2/3 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Spørgsmålet om psykiatriske patienters placering på sygehus for sindslidende hører under Justitsministeriet.

For så vidt angår de psykiatriske plejehjem, der i medfør af lov nr. 349 af 4. juni 1986 er overført fra Indenrigsministeriets til Socialministeriets regi som særlige plejehjem under bistandslovens § 112, stk. 2, kan oplyses, at der inden overflytningen pr. 1. januar 1987 fandt en revurdering af patienterne sted, således at patienter, der skulle tvangstilbageholdes, ikke blev visiteret til disse institutioner.

For så vidt angår institutioner for psykisk udviklingshæmmede i henhold til bistandslovens § 112, stk. 1, er opholdet frivilligt, og ingen kan tilbageholdes, medmindre pågældende har begået en lovovertrædelse og har fået dom til institutionsanbringelse.

Efter udlægningen af åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg til amter og kommuner i 1980 er den hidtidige statslige regulering af området ophørt. Det er derfor fra centralt hold ikke muligt at give et skøn over, om der stadig er såkaldt fejlanbragte på institutionerne og i givet fald hvor mange.

Det er ligeledes vanskeligt at vurdere, om disse beboere kunne klare sig i en selvstændig bolig og med social pension.

På institutionerne for personer med vidtgående psykisk handicap gives en træning, der selvstændiggør den enkelte i videst muligt omfang med henblik på, at ophold på specialinstitution kan begrænses og der kan gives mulighed for et alternativt botilbud.

Alligevel er en lang række institutionsbeboere i dag så fastgroet i en institutionstilværelse, at de afviser tilbud om at flytte til selvstændig tilværelse af frygt for, hvad en ny og ukendt tilværelse vil indebære.

Det bemærkes, at det er det sociale udvalg i kommunerne, der har ansvaret for, at op-